EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 13.3.2024.
COM(2024) 118 final

2024/0065 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas attiecībā uz dažiem Konvencijas par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem C papildinājuma grozījumiem Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu starpvaldību organizācijas Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu komitejas 58. sesijā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu organizācijas (*OTIF*) Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu komitejā ("*RID* ekspertu komiteja"). Tas ir saistīts ar to, ka paredzēts pieņemt dažus grozījumus tehniskajos un administratīvajos noteikumos, kas ietverti Konvencijas par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*COTIF*) C papildinājuma pielikumā. Par šiem grozījumiem jālemj minētajai komitejai.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Konvencija par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*COTIF*)

1980. gada 9. maija Konvencija par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem, kas grozīta ar 1999. gada 3. jūnija Viļņas protokolu, ir starptautisks nolīgums, kura līgumslēdzējas puses ir Savienība un 25 dalībvalstis (tikai Kipra un Malta nav).

Eiropas Savienība pievienojās *COTIF* 2011. gada 16. jūnijā ar Padomes Lēmumu 2013/103/ES[1].

2.2. Noteikumi par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*RID*)

Saskaņā ar *COTIF* 7. pantu minētā konvencija cita starpā attiecas arī uz tās 6. pantā norādītajiem papildinājumiem. Starp tiem ir arī "Noteikumi par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*RID*)", kas ietverti konvencijas C papildinājumā. *RID* piemēro, ja nav iesniegti paziņojumi saskaņā ar attiecīgajiem *COTIF* noteikumiem[2].

RID mērķis ir reglamentēt bīstamo kravu starptautiskos dzelzceļa pārvadājumus starp *OTIF* dalībvalstīm, kuras piemēro *RID* noteikumus ("*RID* līgumslēdzējas valstis")[3].

Direktīvā 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem[4] noteikts, ka *RID* attiecas arī uz pārvadājumiem, ko veic ES dalībvalstīs.

2.3. *RID* ekspertu komiteja

RID ekspertu komiteja ir struktūra, kas izveidota ar *COTIF* 13. panta 1. punkta d) apakšpunktu. Saskaņā ar *COTIF* 18. pantu *RID* ekspertu komiteja lemj par priekšlikumiem, kuru mērķis ir grozīt konvenciju. Komitejā ir *OTIF* dalībvalstu, kuras piemēro *RID*, un Eiropas Savienības pārstāvji.

---

1 Padomes Lēmums 2013/103/ES (2011. gada 16. jūnijs) par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Starptautisko Dzelzceļa pārvadājumu starpvaldību organizāciju par Eiropas Savienības pievienošanos 1980. gada 9. maija Konvencijai par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*COTIF*), kas grozīta ar 1999. gada 3. jūnija Viļņas protokolu (OV L 51, 23.2.2013., 1. lpp.).

2 *COTIF* 42. panta 1. punkts.

3 Patlaban ir 50 *OTIF* dalībvalstis un 45 *RID* līgumslēdzējas valstis.

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

2.4. *RID* ekspertu komitejas paredzētais akts

Gaidāms, ka 2024. gada 23. maijā *RID* ekspertu komiteja 58. sesijā pieņems grozījumu kopumu, ar ko *RID* pielikumu atjaunina, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību ("paredzētais akts").

Paredzētā akta mērķis ir, atjauninot dažus noteikumus, gādāt par bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumu drošumu un drošību. Šie noteikumi citstarp ietvertu to bīstamo kravu sarakstu, kuras atļauts pārvadāt, iepakošanas instrukcijas, piemērojamo standartu sarakstu un citas tehniskās prasības, kas piemērojamas dažādiem taras veidiem.

Jāatzīmē, ka starptautiskie noteikumi par bīstamo kravu pārvadājumiem tiek izstrādāti dažādās tādās starptautiskās organizācijās kā *OTIF*. To vidū ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija (ANO EEK) un dažādas specializētas Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras, piemēram, Ekonomikas un sociālo lietu padomes (*ECOSOC*) Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu apakškomiteja. Noteikumiem jābūt saderīgiem, tāpēc starp šajā darbā iesaistītajām organizācijām ir izveidota komplicēta starptautiska koordinācijas un harmonizācijas sistēma. Šos noteikumus pielāgo, ievērojot divgadu ciklu.

Šo grozījumu sagatavošanas gaitā notika apspriedes ar plašu publiskā un privātā sektora ekspertu loku. Šo grozījumu sagatavošanas gaitā notika šādas tehniskās sanāksmes:

– ANO *ECOSOC* Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu apakškomitejas sanāksmes:

(1) 58. sesija 2021. gada 28. jūnijā–2. jūlijā Ženēvā;

(2) 59. sesija 2021. gada 29. novembrī–8. decembrī Ženēvā;

(3) 60. sesija 2022. gada 27. jūnijā–6. jūlijā Ženēvā;

(4) 61. sesija 2022. gada 28. novembrī – 6. decembrī Ženēvā;

(5) 62. sesija 2023. gada 3.–7. jūlijā Ženēvā;

– ANO EEK *RID* ekspertu komitejas un Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas apvienotās sanāksmes:

(1) 2022. gada pavasara sesija 2022. gada 14.–18. martā Bernē;

(2) 2022. gada rudens sesija 2022. gada 12.–16. septembrī Ženēvā;

(3) 2023. gada pavasara sesija 2023. gada 20.–24. martā Bernē;

(4) 2023. gada rudens sesija 2023. gada 19.–27. septembrī Ženēvā;

(5) vēl viena apvienotās sanāksmes sesija notiks 2024. gada 25.–28. martā Bernē;

– *RID* ekspertu komitejas pastāvīgās darba grupas sanāksmes:

(1) 15. sesija 2022. gada 23.–24. novembrī Ženēvā;

(2) 16. sesija 2023. gada 20.–23. novembrī Londonā.

Šajās sanāksmēs iepriekš minēto komiteju eksperti analizēja un izskatīja atsevišķus grozījumu priekšlikumus. Lēmumu par ieteicamo rīcību lielākoties atbalstīja vienprātīgi. Dažu priekšlikumu ieteikumus atbalstīja lielākā daļa ekspertu.

Saskaņā ar *COTIF* 35. pantu grozījumi, par kuriem lēmumu pieņēmusi *RID* ekspertu komiteja, stājas spēkā visās līgumslēdzējās pusēs sestā mēneša pirmajā dienā pēc tā mēneša, kura laikā ģenerālsekretārs ir līgumslēdzējām pusēm paziņojis par šiem grozījumiem. Līgumslēdzēja puse var paust iebildumus četru mēnešu laikā no paziņošanas dienas. Grozījums nestājas spēkā, ja ir saņemti iebildumi no vienas ceturtdaļas līgumslēdzēju pušu.

COTIF 38. pantā noteikts, ka, īstenojot tiesības balsot un tiesības iebilst, kas noteiktas 35. panta 4. punktā, reģionālai ekonomiskās integrācijas organizācijai, piemēram, Eiropas Savienībai, ir tik balsu, cik to ir tās dalībvalstīm, kuras ir arī organizācijas dalībvalstis.

Ja vien puses nebūs paudušas pietiekami daudz iebildumu, gaidāms, ka šajā priekšlikumā ierosinātie grozījumi stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī un kļūs saistoši Savienībai un dalībvalstīm, veidojot neatņemamu Savienības *acquis* daļu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

3.1. Savienības ekskluzīvā kompetence

Savienība ir pilntiesīga *COTIF* līgumslēdzēja puse.

Turklāt Direktīvas 2008/68/EK 1. pantā noteikts, ka *RID* pielikums ir piemērojams bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumiem dalībvalstu teritorijā vai starp dalībvalstīm, izņemot dalībvalstis, kurās nav dzelzceļa sistēmas. Direktīvas 2008/68/EK 4. pantā par trešām valstīm ir noteikts: "Bīstamo kravu pārvadājumus starp dalībvalstīm un trešām valstīm atļauj, ja ir ievērotas *ADR*[5], *RID* vai *ADN*[6] prasības, ja vien pielikumos nav norādīts citādi."

Šajā nolūkā Komisija saskaņā ar Direktīvas 2008/68/EK 8. pantu ir pilnvarota ar deleģētu aktu pielāgot minētās direktīvas II pielikuma II.1. iedaļu.

Jāatzīmē arī, ka Direktīva 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem[7] ir iekļauta to Savienības instrumentu sarakstā, ar kuru starpniecību Savienība ir īstenojusi savu kompetenci un kuri bija spēkā laikā, kad tika noslēgts nolīgums starp ES un *OTIF*[8].

3.2. Nostāja, kas jāieņem

RID grozījumi pilnībā ir ekskluzīvā Savienības kompetencē, tāpēc ir jānosaka Savienības nostāja.

Paredzētie grozījumi tiek uzskatīti par lietderīgiem bīstamo kravu drošiem un izmaksefektīviem pārvadājumiem, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, un tāpēc tos var atbalstīt.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

---

5 Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu, kas noslēgts 1957. gada 30. septembrī Ženēvā.

6 Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšzemes ūdensceļiem, kas noslēgts 2000. gada 26. maijā Ženēvā.

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

8 Padomes 2011. gada 16. jūnija Lēmuma 2013/103/ES I pielikuma papildinājums.

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[9].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Akts, ko *RID* ekspertu komiteja tiek aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts Savienībai būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstīgi *RID* 6. pantam, saskaņā ar kuru grozāmais pielikums ir noteikumu neatņemama sastāvdaļa.

Turklāt, ievērojot Direktīvas 2008/68/EK 1. pantu, *RID* pielikums ir piemērojams bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumiem dalībvalstu teritorijā vai starp dalībvalstīm, izņemot dalībvalstis, kurās nav dzelzceļa sistēmas. Direktīvas 2008/68/EK 4. pantā par trešām valstīm ir noteikts: "Bīstamo kravu pārvadājumus starp dalībvalstīm un trešām valstīm atļauj, ja ir ievērotas *ADR*, *RID* vai *ADN* prasības, ja vien pielikumos nav norādīts citādi."

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ierosinātā lēmuma galvenais mērķis un saturs attiecas uz bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumiem.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 91. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 91. pantam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar ierosināto *RID* ekspertu komitejas lēmumu tiks izdarīti *RID* pielikuma grozījumi, ir lietderīgi pēc lēmuma pieņemšanas informāciju par sanāksmes iznākumu publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

[9] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2024/0065 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas attiecībā uz dažiem Konvencijas par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem C papildinājuma grozījumiem Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu starpvaldību organizācijas Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu komitejas 58. sesijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. pantu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Savienība ar Padomes Lēmumu 2013/103/ES[1] pievienojās 1980. gada 9. maija Konvencijai par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem, kas grozīta ar 1999. gada 3. jūnija Viļņas protokolu (“*COTIF*”).

(2) Saskaņā ar *COTIF* 6. pantu starptautisko dzelzceļa satiksmi un dzelzceļa materiāla izmantošanu starptautiskajā satiksmē reglamentē noteikumi, kuri uzskaitīti minētajā pantā, konkrēti, “Noteikumi par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*RID*)”, kas ietverti konvencijas C papildinājumā.

(3) Atsaucoties uz *RID*, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/68/EK[2] ir noteiktas prasības bīstamo kravu pārvadājumiem pa autoceļiem, dzelzceļu un iekšzemes ūdensceļiem dalībvalstu teritorijā vai starp dalībvalstīm.

(4) Saskaņā ar *COTIF* 13. panta 1. punkta d) apakšpunktu Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu organizācijas (“*OTIF*”) Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu komiteja (“*RID* ekspertu komiteja”) drīkst pieņemt *RID* pielikuma grozījumus.

(5) *RID* ekspertu komitejai 58. sesijā, kas notiks 2024. gada 23. maijā, ir jāpieņem grozījumi, ar ko *RID* pielikumu pielāgo zinātnes un tehnikas attīstībai.

(6) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem *RID* ekspertu komitejā, jo *RID* grozījumi Savienībai būs saistoši.

(7) Paredzēto grozījumu mērķis ir gādāt par bīstamo kravu pārvadājumu drošumu un efektivitāti, vienlaikus ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību šajā nozarē un tādu jaunu vielu un priekšmetu izstrādi, kas pārvadāšanas laikā varētu radīt apdraudējumu.

(8) Paredzētie grozījumi tiek uzskatīti par lietderīgiem bīstamo kravu drošiem un izmaksefektīviem pārvadājumiem, un tāpēc tos var atbalstīt.

---

[1] Padomes Lēmums 2013/103/ES (2011. gada 16. jūnijs) par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Starptautisko Dzelzceļa pārvadājumu starpvaldību organizāciju par Eiropas Savienības pievienošanos 1980. gada 9. maija Konvencijai par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*COTIF*), kas grozīta ar 1999. gada 3. jūnija Viļņas protokolu (OV L 51, 23.2.2013., 1. lpp.).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

(9) Par nelielām pielikumā minēto dokumentu izmaiņām tehniskā līmenī var vienoties *RID* Ekspertu komitejas pastāvīgās darba grupas 17. sesijā, kas notiks 2024. gada 22. maijā, pamatojoties arī uz ANO/EEK *RID* ekspertu komitejas un Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas apvienotās sanāksmes ieteikumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu organizācijas ("*OTIF*") Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu komitejas ("*RID* ekspertu komiteja") 58. sesijā attiecībā uz 1980. gada 9. maija Konvenciju par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem, kas grozīta ar 1999. gada 3. jūnija Viļņas protokolu, ir noteikta šā lēmuma pielikumā.

Savienības pārstāvji *RID* ekspertu komitejā drīkst piekrist nelielām pielikumā minēto dokumentu izmaiņām bez Padomes papildu lēmuma.

2. pants

Pēc *RID* ekspertu komitejas lēmumu pieņemšanas tos publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, norādot to spēkā stāšanās datumu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs